

๓๘

บุญกฐิน มหากาลทาน

บุญกฐิน ถือเป็นบุญใหญ่ ที่มีอานิสงส์มากเพราะเป็นบุญที่ทำได้ยาก และมีข้อจำกัดบางประการอย่างมากมาย อีกทั้งการทำบุญทอดกฐินก็จะมีเฉพาะในพระพุทธศาสนาเท่านั้น จะต้องมีการบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีพระธรรมคำสอน และมีพระสงฆ์สาวกผู้ปฏิบัติตาม ถึงจะทำบุญทอดกฐินได้ ซึ่งถือว่าเกิดขึ้นได้ยากมากๆ เพราะในบางปีไม่มีการทอดกฐินเลย เนื่องจากการบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หากเราพลาดไปเกิดในยุคนั้นเข้า เราก็ไม่มีโอกาสทอดกฐิน

นอกจากนี้ การทำบุญกฐินยังมีความยากและข้อจำกัดอีกหลายประการ ซึ่งบัณฑิตนักปราชญ์ได้รวบรวมเป็นประเด็นเอาไว้ทั้งหมด ๓ ประการ เพื่อเราจะได้เห็นคุณค่า และปลื้มปีติว่า เราคือผู้โชคดีที่ได้มาทำบุญนี้

ประการที่ ๑ บุญกฐินเป็นบุญพิเศษ เป็นกาลทานทำได้แค่ปีละ ๑ ครั้งเท่านั้น คือ ภายใน ๑ เดือน นับจากวันออกพรรษา

ประการที่ ๒ เป็นบุญที่ถูกจำกัดด้วยประเภทของทาน คือ ต้องถวายเป็นสังฆทานเท่านั้น จะถวายแบบเฉพาะเจาะจงภิกษุรูปใดรูปหนึ่งเหมือนทานอื่นๆ ไม่ได้

ประการที่ ๓ บุญจากการทอดกฐิน เป็นบุญที่ถูกจำกัดด้วยคราว คือ ใน ๑ ปี แต่ละวัดจะสามารถรับกฐินและกรานกฐินได้ปีละครั้งเท่านั้น

ประการที่ ๔ วัดที่จะทอดกฐินได้นั้น ต้องมีพระภิกษุที่อยู่จำพรรษาครบอย่างน้อย ๕ รูป ถ้ามีพระจำพรรษาแค่ ๑-๔ รูป หรือจำพรรษาไม่ครบ หรือไม่มีพระจำพรรษาที่วัดนั้นเลย เราก็จะทำบุญทอดกฐินไม่ได้

ประการที่ ๕ ในวันทอดกฐิน พระภิกษุที่กรานกฐินต้องตัด เย็บ ย้อม หรือรับผ้าจีวรสำเร็จรูปที่ทายกทายิกาตัดเย็บย้อมเสร็จเรียบร้อยแล้วถวายมาก็ได้ เมื่อได้ผ้าจีวรมาแล้ว ก็จะต้องกรานกฐินให้แล้วเสร็จภายในวันนั้น เมื่อพระผู้รับกฐินได้ทำการกรานกฐินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงจะถือว่าเสร็จพิธีกรานกฐินอย่างบริบูรณ์

ประการที่ ๖ การทำบุญทอดกฐินเป็นบุญที่ถูกจำกัดด้วยไทยธรรม คือ ของที่ถวายต้องเป็นผ้าผืนใดผืนหนึ่งในจำนวนไตรจีวรเท่านั้น สมมติเราถวายไปทั้งไตร ทานก็ต้องเลือกเอาผืนเดียว นอกนั้นจัดเป็นบริวารกฐินทั้งหมด ส่วนมากมักจะเลือกเอาสังฆาฏิง่ายๆ ไปถึงพาดได้ อธิษฐานได้

ประการที่ ๗ การทำบุญทอดกฐินและการถวายผ้า
กฐิน ถือว่าเป็นบุญแบบสุดๆ เพราะเป็นสิ่งที่พระสัมมาสัม
พุทธเจ้าทรงดำริขึ้นด้วยพระองค์เอง คือ ทรงมีพระบรม
พุทธานุญาตให้ถวายแต่ภิกษุที่จำพรรษาครบ ๓ เดือน ซึ่ง
ผิดกับการทำทานอย่างอื่น ที่ต้องมีทายกทายิกาทูลขอกับ
พระองค์ก่อน เช่น การถวายผ้าอาบน้ำฝน เกิดจากการที่
มหาอุบาสกวิสาขาทูลขอกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นต้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า การทอดกฐินเป็น
สิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก ดังนั้นการที่ลูกๆ จะตัดสินใจทำบุญทอด
กฐินนั้น ไม่ได้เป็นเรื่องธรรมดาๆ แต่เป็นสิ่งที่เหนือธรรมดา
เพราะเป็นบุญที่หาทำได้ยากยิ่ง

๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔